

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē sundarakāṇḍē

॥ saptatrimśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ saptatrimśaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmasya śīghramānayanāya hanumantaṃ prati sītāyā
āgrahō hanumatā”tmanā saha calituṃ sītāṃ pratyanunayaḥ
sītayā tasyānaṅgikaraṇaṃ ca

sā sītā vacanaṃ śrutvā
pūrṇacandranibhānanā |
hanūmantamuvācēdaṃ
dharmārthasahitaṃ vacaḥ || 5.37.1 ||

amṛtaṃ viśasampṛktaṃ
tvayā vānara bhāṣitaṃ |
yacca nānyamanā rāmō
yacca śōkaparāyaṇaḥ || 5.37.2 ||

aiśvaryē vā suvistīrṇē
vyasanē vā sudāruṇē |
rajivēva puruṣaṃ baddhvā
kṛtāntaḥ parikarṣati || 5.37.3 ||

vidhirnūnamasaṃhāryaḥ
prāṇināṃ plavagōttama |
saumitriṃ māṃ ca rāmaṃ ca
vyasanaiḥ paśya mōhitān || 5.37.4 ||

śōkasyāsyā katham pāram
 rāghavō'dhigamiṣyati |
 plavamānaḥ parikrāntō
 hatanauḥ sāgarē yathā || 5.37.5 ||

rākṣasānām vadham kṛtvā
 sūdayitvā ca rāvaṇam |
 laṅkāmunmathitām kṛtvā
 kadā drakṣyati mām patih || 5.37.6 ||

sa vācyaḥ santvarasvēti
 yāvadēva na pūryatē |
 ayaṃ saṃvatsaraḥ kāla -
 stāvaddhi mama jīvitam || 5.37.7 ||

vartatē daśamō māsō
 dvau tu śēṣau plavaṅgama |
 rāvaṇēna nṛśaṃsēna
 samayō yaḥ kṛtō mama || 5.37.8 ||

vibhīṣaṇēna ca bhrātrā
 mama niryātanaṃ prati |
 anunītaḥ prayatnēna
 na ca tat kurutē matim || 5.37.9 ||

mama pratipradānaṃ hi
 rāvaṇasya na rōcatē |
 rāvaṇaṃ mārgatē saṅkhyē
 mṛtyuḥ kālavaśaṅgatam || 5.37.10 ||

jyēṣṭhā kanyā kalā nāma
 vibhīṣaṇasutā kapē |
 tayā mamaitadākhyātaṃ
 mātrā prahitayā svayam || 5.37.11 ||

avindhyō nāma mēdhāvī
 vidvān rākṣasapuṅgavaḥ |
 dhṛtimān śīlavān vṛddhō
 rāvaṇasya susammataḥ || 5.37.12 ||

rāmāt kṣayamanuprāptaṃ
 rakṣasām pratyacōdayat |
 na ca tasya sa duṣṭātmā
 śṛṇōti vacanaṃ hitam || 5.37.13 ||

āśaṃsēyaṃ hariśrēṣṭha
 kṣipraṃ māṃ prāpsyatē patiḥ |
 antarātmā hi mē śuddha -
 stasmiṃśca bahavō guṇāḥ || 5.37.14 ||

utsāhaḥ pauruṣaṃ sattva -
 māṅśaṃsyam kṛtajñatā |
 vikramaśca prabhāvaśca
 santi vānara rāghavē || 5.37.15 ||

caturdaśa sahasrāṇi
 rākṣasānām jaghāna yaḥ |
 janasthānē vinā bhrātrā
 śatruḥ kastasya nōdvijēt || 5.37.16 ||

na sa śakyastulayituṃ
 vyaśanaiḥ puruṣarṣabhaḥ |
 ahaṃ tasyānubhāvajñā
 śakrasyēva pulōmajā || 5.37.17 ||

śarajālāṃśumāñchūraḥ
 kapē rāmadivākaraḥ |
 śatrurakṣōmayam tōya -
 mupaśōṣam nayiṣyati || 5.37.18 ||

iti sañjalpamānāṃ tām
 rāmārthē śōkakarśītām |
 aśrusampūrṇavadanā -
 movāca hanumān kapiḥ || 5.37.19 ||

śrutvaiva ca vacō mahyam
 kṣipramēṣyati rāghavaḥ |
 camūṃ prakarṣan mahatīm
 haryṛkṣagaṇasaṅkulām || 5.37.20 ||

athavā mōcayisyāmi
 tvāmadyaiva sarākṣasāt |
 asmād duḥkhādupārōha
 mama pṛṣṭhamaninditē || 5.37.21 ||

tvām tu pṛṣṭhagatām kṛtvā
 santariṣyāmi sāgaram |
 śaktirasti hi mē vōḍhum
 laṅkāmapī sarāvaṇām || 5.37.22 ||

ahaṃ prasravaṇasthāya
 rāghavāyādyā maithili |
 prāpayiṣyāmi śakrāya
 havyaṃ hutamivānalaḥ || 5.37.23 ||

drakṣyasyadyaiva vaidēhi
 rāghavaṃ sahalakṣmaṇam |
 vyavasāyasamāyuktaṃ
 viṣṇuṃ daityavadhē yathā || 5.37.24 ||

tvaddarśanakṛtōtsāha -
 māśramasthaṃ mahābalam |
 purandaramivāsinaṃ
 nagarājasya mūrdhani || 5.37.25 ||

prṣṭhamārōha mē dēvi
 mā vikāṅkṣasva śōbhanē |
 yōgamanviccha rāmēṇa
 śasāṅkēṇeva rōhiṇī || 5.37.26 ||

kathayantīva śasīnā
 saṅgamiṣyasi rōhiṇī |
 matprṣṭamahirōha tvam
 tarākāśaṃ mahārṇavam || 5.37.27 ||

nahi mē samprayātasya
 tvāmitō nayatō'ṅganē |
 anugantuṃ gatim śaktāḥ
 sarvē laṅkānivāsinaḥ || 5.37.28 ||

yathaiivāhamiha prāpta -
 stathaiivāhamasaṃśayam |
 yāsyāmi paśya vaidēhi
 tvāmudyamya vihāyasam || 5.37.29 ||

maithilī tu hariśrēṣṭhā -
 cchrutvā vacanamadbhutam |
 harṣavismitasarvāṅgī
 hanūmantamathābravīt || 5.37.30 ||

hanūman dūramadhvānaṃ
 kathaṃ mām nētumicchasi |
 tadēva khalu tē manyē
 kapitvaṃ hariyūthapa || 5.37.31 ||

kathaṃ cālpaśarīrastvaṃ
 māmitō nētumicchasi |
 sakāśaṃ mānavēndrasya
 bharturmē plavagarṣabha || 5.37.32 ||

sītāyāstu vacaḥ śrutvā
 hanūmān mārutātmajaḥ |
 cintayāmāsa lakṣmīvān
 navaṃ paribhavaṃ kṛtam || 5.37.33 ||

na mē jānāti sattvaṃ vā
 prabhāvaṃ vāsitēkṣaṇā |
 tasmāt paśyatu vaidēhī
 yad rūpaṃ mama kāmataḥ || 5.37.34 ||

iti sañcintya hanumāṃ -
 stadā plavagasattamaḥ |
 darśayāmāsa sītāyāḥ
 svarūpamarimardanaḥ || 5.37.35 ||

sa tasmāt pādapād dhīmā -
 nāplutya plavagarṣabhaḥ |
 tatō vardhitumārēbhē
 sītāpratyayakāraṇāt || 5.37.36 ||

mērumandarasaṅkāśō
 babhau dīptānalaprabhaḥ |
 agratō vyavatasthē ca
 sītāyā vānararṣabhaḥ || 5.37.37 ||

hariḥ parvatasāṅkāśa -
 stāmrvaktrō mahābalaḥ |
 vajradaṃṣṭranakhō bhīmō
 vaidēhīdamabravīt || 5.37.38 ||

saparvatavanōddēsāṃ
 sāṭṭaprākāratōraṇām |
 laṅkānimāṃ sanāthāṃ vā
 nayitum śaktirasti mē || 5.37.39 ||

tadavasthāpyatāṃ buddhi -
 ralaṃ dēvi vikāṅkṣayā |
 viśōkaṃ kuru vaidēhi
 rāghavaṃ sahalakṣmaṇam || 5.37.40 ||

taṃ dṛṣṭvācalasaṅkāśa -
 movāca janakātmajā |
 padmapatraviśālākṣī
 mārutasyaurasaṃ sutam || 5.37.41 ||

tava sattvaṃ balaṃ caiva
 vijānāmi mahākapē |
 vāyōriva gatiścāpi
 tējaścāgnērivādbhutam || 5.37.42 ||

prākṛtō'nyaḥ kathaṃ cēmāṃ
 bhūmimāgantumarhati |
 udadhērapramēyasya
 pāraṃ vānarayūthapa || 5.37.43 ||

jānāmi gamanē śaktiṃ
 nayanē cāpi tē mama |
 avaśyaṃ sampradhāryāśu
 kāryasiddhirivātmanaḥ || 5.37.44 ||

ayuktaṃ tu kapiśrēṣṭha
 mayā gantuṃ tvayā saha |
 vāyuvēgasavēgasya
 vēgō māṃ mōhayēt tava || 5.37.45 ||

ahamākāśamāsaktā
 uparyupari sāgaram |
 prapatēyaṃ hi tē pṛṣṭhād
 bhūyō vēgēna gacchataḥ || 5.37.46 ||

patitā sāgarē cāhaṃ
 timinakrajhaṣākulē |
 bhavēyamāśu vivaśā
 yādasāmannamuttamam || 5.37.47 ||

na ca śakṣyē tvayā sārdhaṃ
 gantuṃ śatruvināśana |
 kalatravati sandēha -
 stvayi syādapyasaṃśayam || 5.37.48 ||

hriyamāṇāṃ tu māṃ dr̥ṣṭvā
 rākṣasā bhīmavikramāḥ |
 anugacchēyurādiṣṭā
 rāvaṇēna durātmanā || 5.37.49 ||

taistvaṃ parivṛtaḥ sūraiḥ
 śūlamudgarapāṇibhiḥ |
 bhavēstvaṃ saṃśayaṃ prāptō
 mayā vīra kalatravān || 5.37.50 ||

sāyudhā bahavō vyōmni
 rākṣasāstvaṃ nirāyudhaḥ |
 kathaṃ śakṣyasi saṃyātvaṃ
 māṃ caiva parirakṣitum || 5.37.51 ||

yudhyamānasya rakṣōbhi -
 statastaiḥ krūrakarmabhiḥ |
 prapatēyaṃ hi tē pṛṣṭhād
 bhayārtā kapisattama || 5.37.52 ||

atha rakṣāṃsi bhīmāni
 mahānti balavanti ca |
 kathañcit sāmparāyē tvāṃ
 jayēyuḥ kapisattama || 5.37.53 ||

athavā yudhyamānasya
 patēyaṃ vimukhasya tē |
 patitāṃ ca gṛhītvā māṃ
 nayēyuḥ pāparākṣasāḥ || 5.37.54 ||

māṃ vā harēyustvaddhastād
 viśasēyurathāpi vā |
 anavasthau hi dṛśyētē
 yuddhē jayaparājayau || 5.37.55 ||

ahaṃ vāpi vipadyēyaṃ
 rakṣōbhirabhitarjitā |
 tvatprayatnō hariśrēṣṭha
 bhavēnniṣphala ēva tu || 5.37.56 ||

kāmaṃ tvamapi paryāptō
 nihantuṃ sarvarākṣasān |
 rāghavasya yaśō hīyēt
 tvayā śastaistu rākṣasaiḥ || 5.37.57 ||

athavā”dāya rakṣāṃsi
 nyasēyuḥ saṃvṛtē hi mām |
 yatra tē nābhijānīyu -
 rharayō nāpi rāghavaḥ || 5.37.58 ||

ārambhastu madarthō'yaṃ
 tatastava nirarthakaḥ |
 tvayā hi saha rāmasya
 mahānāgamanē guṇaḥ || 5.37.59 ||

mayi jīvitamāyattaṃ
 rāghavasyāmitaujaśaḥ |
 bhrātṛṇāṃ ca mahābāhō
 tava rājakulasya ca || 5.37.60 ||

tau nirāśau madarthaṃ ca
 śōkasantāpakarśitau |
 saha sarvarkṣaharibhi -
 styakṣyataḥ prāṇasaṅgraham || 5.37.61 ||

bharturbhaktiṃ puraskṛtya
 rāmādanyasya vānara |
 nāhaṃ spraṣṭuṃ svatō gātra -
 micchēyaṃ vānarōttama || 5.37.62 ||

yadahaṃ gātrasaṃsparśaṃ
 rāvaṇasya gatā balāt |
 anīśā kiṃ kariṣyāmi
 vināthā vivaśā satī || 5.37.63 ||

yadi rāmō daśagrīva -
 miha hatvā sarākṣasam |
 māmitō gṛhya gacchēta
 tat tasya sadṛśaṃ bhavēt || 5.37.64 ||

śrutāśca dṛṣṭā hi mayā parākramā
 mahātmanastasya raṇāvamardinaḥ |
 na dēvagandharvabhujāṅgarākṣasā
 bhavanti rāmēṇa samā hi saṃyugē || 5.37.65 ||

samīkṣya taṃ saṃyati citrakārmukam
 mahābalaṃ vāsavatulyavikramam |
 salakṣmaṇam kō viśahēta rāghavam
 hutāśanam dīptamivānilēritam || 5.37.66 ||

salakṣmaṇam rāghavamājimardanam
 diśāgajaṃ mattamiva vyavasthitam |
 sahēta kō vānaramukhya saṃyugē
 yugāntasūryapratimaṃ śarārciṣam || 5.37.67 ||

sa mē kapiśrēṣṭha salakṣmaṇam priyam
 sayūthapaṃ kṣipramihōpapādaya |
 cirāya rāmaṃ prati śōkakarśitāṃ
 kuruṣva māṃ vānaravīra harṣitām || 5.37.68 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
 sundarakāṇḍē saptatṛiṃśaḥ sargaḥ ||